

DZIAŁALNOŚĆ REASEKURACYJNA W SYSTEMIE WYPŁACALNOŚĆ II

Szkolenie dla Polskiej Izby Ubezpieczeń

- **System aktów prawnych regulujących działalność reasekuracyjną**

Rozwój regulacji dotyczącej reasekuracji

Ustawa o działalności ubezpieczeniowej z dnia 28 lipca 1990 r.

Ustawa o działalności ubezpieczeniowej z dnia 22 maja 2003 r.

Dyrektywa 2005/68/WE z dnia 16 listopada 2005 r. w sprawie reasekuracji

Nowelizacji Ustawy o działalności ubezpieczeniowej z dnia 13 lutego 2009 r.

Dyrektywa 2009/138/WE (Wyplacalność II) + Rozporządzenie Delegowane KE 2015/35

Ustawa o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej z dnia 11 września 2015 r.

Podział na działalność ubezpieczeniową i reasekuracyjną

Nowelizacja Ustawy o działalności ubezpieczeniowej z dnia 13 lutego 2009 r. o zmianie ustawy o działalności ubezpieczeniowej oraz niektórych innych ustaw:

2) w art. 1 ust. 1 otrzymuje brzmienie:"

Ustawa określa warunki wykonywania:

1) działalności w zakresie ubezpieczeń osobowych i ubezpieczeń majątkowych;

*2) **działalności reasekuracyjnej.**"*

Podjęcie prac nad projektem ustawy wynikało z konieczności implementacji dyrektywy 2005/68/WE w sprawie reasekuracji oraz zmieniającej dyrektywy Rady 73/239/EWG, 92/49/EWG, a także dyrektywy 98) 78/WE i 2002/83/WE.

Potrzeba rozdziału działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej

- Brak jednolitych zasad dotyczących reasekuracji w Unii Europejskiej doprowadził do istotnych różnic w poziomie nadzorowania europejskich zakładów reasekuracji.
- Współistnienie rozbieżnych zasad krajowych stanowiło źródło niepewności dla zakładów ubezpieczeń (i ubezpieczanych), przeszkód dla wymiany na rynku wewnętrznym, utrudnień, obciążeń administracyjnych i osłabienia pozycji europejskiej w międzynarodowych negocjacjach handlowych.
- Przyjęto dyrektywę w sprawie reasekuracji, która zmierzała do ustanowienia ram prawnych nakładających nadzór ostrożnościowy na reasekurację w UE.

Dyrektywa 2005/68/WE w sprawie reasekuracji

- usunięcie barier dla wykonywania działalności reasekuracyjnej np. stosowanie się przez zakłady reasekuracji do **różnych zasad nadzoru** w różnych Państwach Członkowskich, w których wykonują one działalność
- brak zharmonizowanych zasad nadzoru reasekuracyjnego na poziomie Wspólnoty jako **istotną lukę w ramach regulacyjnych** dotyczących usług finansowych, która powinna zostać wypełniona.
- ustanowienie **ostrożnościowych ram regulacyjnych** dla wykonywania działalności reasekuracyjnej we UE

Reasekuracja w systemie Wypłatność II

- *"Zakłady reasekuracji powinny ograniczyć przedmiot swojej działalności do prowadzenia działalności reasekuracyjnej i czynności z tym związanych" (13)*

Nadzór nad działalnością reasekuracyjną

- *"Nadzór nad działalnością reasekuracyjną powinien uwzględniać szczególny charakter działalności reasekuracyjnej, zwłaszcza jej globalny charakter oraz fakt, że sami ubezpieczający są zakładami ubezpieczeń lub zakładami reasekuracji" (22)*
- **Dyrektywa Wypłatność II uchyla m.in. dyrektywę w sprawie reasekuracji**, niemniej zakład reasekuracji mający siedzibę w państwie niebędącym państwem członkowskim Unii Europejskiej ma możliwość wykonywania działalności reasekuracyjnej bezpośrednio z terytorium państwa, w którym ma swoją siedzibę, jeżeli z państwem tym została zawarta umowa, o której mowa w art. 175 dyrektywy Wypłatność II.

Struktura aktów prawnych systemu Solvency II

Poziom I - podstawowy, czyli dyrektywa ramowa

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wyłącalność II) plus nowelizacja tej dyrektywy przez tzw. dyrektywę Omnibus II;

Poziom 2 - Rozporządzenie Delegowane Komisji

Europejskiej z dnia 10.10.2014 r. uzupełniająca w/w dyrektywę i oparte na 76 uprawnieniach zawartych w dyrektywie Wyłącalność II

Poziom 3 - Dalsze uszczegółowienie przepisów systemu Wyłącalność II: **wytuczne** (EIOPA, KNF)), które będą obowiązywać na zasadzie tzw. *comply or explain* oraz wiążących, **wykonawczych standardów technicznych** (ang. *implementing technical standards - ITS*).

Gdzie obecnie uregulowano działalność reasekuracyjną?

Prawo unijne

- Dyrektywa 2009/138/WE Wyłącalność II
- Rozporządzenie delegowane KE Nr 2015/35
- Rozporządzenie Nr 593/2008 Rzym I

Prawo polskie

- Ustawa o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz.U. 2015 poz. 1844)

Rekomendacje KNF

- Wytyczne dotyczące reasekuracji biernej/retrocesji Warszawa, 2014
- Zasady Ładu Korporacyjnego

Wytyczne EIOPA

- Niektóre z wytycznych regulują działalność reasekuracyjną np. Wytyczne dotyczące systemu zarządzania

Zastosowanie Dyrektywy Wyłącalność II do zakładów reasekuracji

Dyrektywa, z wyłączeniem przepisów tytułu IV (Reorganizacja i likwidacja zakładów ubezpieczeń), ma zastosowanie do zakładów reasekuracji, które:

- wykonują wyłącznie działalność reasekuracyjną i które mają siedzibę na terytorium państwa członkowskiego,
- które zamierzają ją tam ustanowić.

Wyłączenia stosowania przepisów Dyrektywy Wyłącalność II dotyczących reasekuracji

Dyrektywy Wyłącalność II nie stosuje się do:

- działalności reasekuracyjnej prowadzonej lub w pełni gwarantowanej, z uwagi na istotny interes publiczny, przez rząd państwa członkowskiego działający w charakterze reasekuratora ostatniej szansy,
- w tym w okolicznościach, gdy rola ta jest wymagana na skutek sytuacji na rynku, w której niewykonalne jest uzyskanie odpowiedniego pokrycia komercyjnego.

Artykuł 11 Dyrektywy Wyłącalność II

- Zakłady reasekuracji, które do dnia 10 grudnia 2007 r. zaprzestały zawierania nowych umów reasekuracji i jedynie zarządzają istniejącym portfelem w celu zakończenia działalności, nie są objęte niniejszą dyrektywą.
- Państwa członkowskie sporządzają listę przedmiotowych zakładów reasekuracji i przekazują ją pozostałym państwom członkowskim.

Artykuł 12 Dyrektywy Wyłącalność II

Działalność reasekuracyjna w prawie polskim

- Ustawa w zdecydowanej większości zawiera te same regulacje dotyczące działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej
- Niektóre przepisy Ustawy dotyczą tylko działalności reasekuracyjnej

Wejście w życie Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej nie doprowadziło do nowelizacji przepisów Kodeksu cywilnego.

Do zakładów reasekuracji nie stosuje Rekomendacji KNF dotyczących zarządzania produktem.

Wybór prawa właściwego dla umowy reasekuracji następuje w oparciu o Rozporządzenie Rzym 1

Definicja działalności reasekuracyjnej w Ustawie

Przez działalność reasekuracyjną rozumie się wykonywanie czynności związanych z przyjmowaniem ryzyka cedowanego przez zakład ubezpieczeń lub przez zakład reasekuracji oraz dalsze cedowanie przyjętego ryzyka, w szczególności:

- 1) zawieranie i wykonywanie umów reasekuracji czynnej i umów retrocesji;
- 2) składanie oświadczeń woli w sprawach roszczeń o odszkodowania lub inne świadczenia należne z tytułu umów, o których mowa w pkt 1;
- 3) ustalanie składek i prowizji należnych z tytułu umów, o których mowa w pkt 1;
- 4) prowadzenie kontroli przestrzegania przez cedentów warunków umów, o których mowa w pkt 1.

art. 4 ust. 2 Ustawy

Zakres działalności reasekuracyjnej

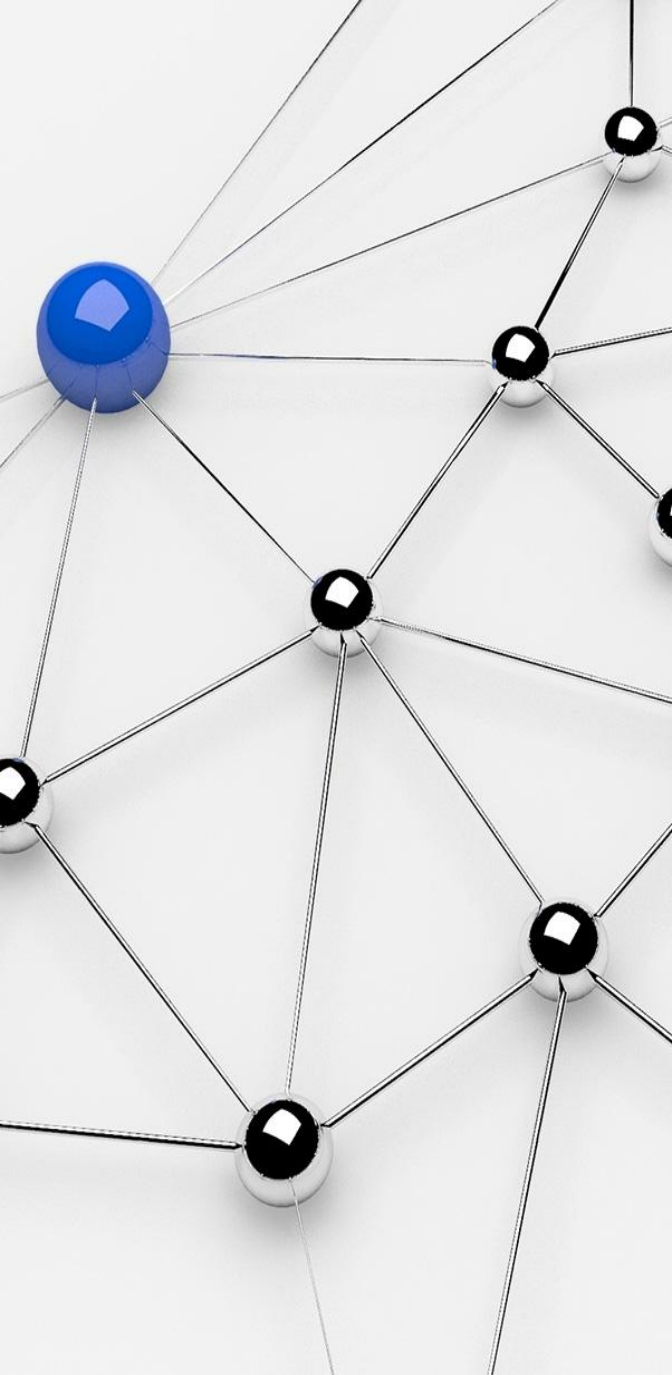
Zakład reasekuracji nie może wykonywać innej działalności poza działalnością reasekuracyjną i czynnościami bezpośrednio z nią związanymi

Czynnościami bezpośrednio związanymi z działalnością reasekuracyjną są w szczególności czynności wykonywane w zakresie:

- doradztwa statystycznego
- doradztwa aktuarialnego
- analizy ryzyka
- badań na rzecz klientów,
- lokowania środków zakładu reasekuracji,
- czynności zapobiegania powstawaniu lub zmniejszenia skutków wypadków ubezpieczeniowych finansowanie tych działań z funduszu prewencyjnego

art. 4 ust. 3 i 4 Ustawy

Reasekuracja finansowa

Zakład ubezpieczeń i zakład reasekuracji, które zawierają umowy reasekuracji finansowej:

- właściwie określają, mierzą, monitorują i kontrolują ryzyka wynikające z tych umów
- zarządzają tymi ryzykami i prowadzą sprawozdawczość w ich zakresie

Reasekuracja finansowa oznacza długoterminową umowę reasekuracji, której charakterystyczną cechą jest ograniczony transfer ryzyka ubezpieczeniowego oraz która posiada co najmniej jedną z następujących cech:

- uwzględnia wartość pieniądza w czasie
- zobowiązuje zakład ubezpieczeń do pokrywania ujemnego salda reasekuratora

Art. 32 Ustawy

Forma prowadzenia działalności przez zakład reasekuracji

Zakład reasekuracji może wykonywać działalność reasekuracyjną wyłącznie w formie:

- spółki akcyjnej,
- towarzystwa reasekuracji wzajemnej
- spółki europejskiej

art. 6 ust. 2 Ustawy

Wybór prawa właściwego dla umowy reasekuracji

Rozporządzenie Rzym I wyłącza spod zakresu zastosowania art. 7 (dotyczącego umów ubezpieczenia) umowy reasekuracji

- Strony mają zatem swobodny wybór prawa dla umów reasekuracji na mocy przepisów ogólnych rozporządzenia tj. art. 3 i art. 4.
- Wybór prawa musi odpowiadać wymogom Rozporządzenia - strony muszą się liczyć z konsekwencjami wyboru prawa w złej wierze (art. 3 ust. 3 rozporządzenia).
- Gdy mimo dokonania wyboru prawa przez strony okaże się, że wszystkie inne elementy stanu faktycznego znajdują się w państwie innym niż państwo, którego prawo zostało wybrane, dokonany przez strony wybór nie wyłącza możliwości stosowania bezwzględnie obowiązujących przepisów prawa tego innego państwa.
- Wówczas zgodnie z art. 4 ust 1. lit b. "*umowa o świadczenie usług podlega prawu państwa, w którym usługodawca ma miejsce zwykłego pobytu*"

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ